

TĖVIŠKĖS

AIDAI

Nr 35(1964) 1995 m. rugsėjo mėn. 12 d.

Eina 40 Metus.

Melbourne

Jo Eminencija, 75 metų Jubiliejas

Kardinolas Vincentas Sladkevičius

Gimė 1920.08.20 Kaišiadorių rajone, Guronų kaime. Penktas mažžemio ūkininko šeimos vaikas. 1939 m. įstojo į Kauno

Tarpdiecezinę kunigų seminariją. Su seminarija sujungtą teologijos fakultetą 1944 m. baigė licenciatu laipsniu. Kunigo šventinimus gavo

1944.03.25, buvo paskirtas į Kietaviškes. Po poros mėnesių perkeltas vikaru ir moksleivių kapelionu į Merkinę. Po to kelis mėnesius klebonavo Aukštadvaryje, Kaišiadoryse, Stakliškėse, Šešuoliuose. Nuo 1952 m. KTKS dėstytojas, prefektas, dvasios tėvas. 1957 m. Sv.Tėvas Pijus XII paskyrė jį Kaišiadorių vyskupo padėjėju. Tais pačiais metais kunigas V.Sladkevičius buvo konsekruotas vyskupu. Religijų reikalų taryba nepripažino vyskupu, nelaido dėstyti seminarijoje, ištrėmė iš Kaišiadorių vyskupijos. Tremtyje buvo 23 metus - dirbo kitose vyskupijose. 1982.08.06 atvyko į Kaišiadorių vyskupiją kaip apaštalinis administratorius.

Papiežius Jonas Paulius II 1988.04.26 pavedė vyskupui V.Sladkevičiui Lietuvos Vyskupų Konferencijos postą. 1988.05.29 pakėlė jį kardinolu ir, sukankant lygiai vieneriems metams nuo Lietuvos Krikšto 600 metų jubiliejaus šventimo bei arkivyskupo J.Matulaičio beatifikacijos, iškilmingai įvedė į Kardinolų kolegiją

„Bažnyčios ekumeninio veikimo būdai“

Papiežiaus skaitytos katechezės tema: Ekumeninis judėjimas įpareigoja visą Bažnyčią, tiek tikinčiuosius, tiek ir ganytojus. Bažnyčios vienybės atkūrimo rūpestis priklauso visai Bažnyčiai, kiekvienam pagal savo sugebėjimus, tiek kasdieniame krikščioniškame gyvenime, tiek teologijos ir istorijos studijose. Tai kartu reiškia, kad visiems Bažnyčios nariams, priklausomai nuo jų einamų pareigų, tenka ir atsakomybė už Bažnyčios vienybės ugdymą. Suprantama, - kalbėjo Popiežius, - kad ši, visiems krikščionims skirta ekumenizmo pareiga, ypatingai liečia asmenis, tiesiogiai atsakingus už Bažnyčios mokslo skelbimą, tai yra pirmiausiai vyskupams o kartu su jais - teologams ir Bažnyčios istorikams.

Toliau, savo žodyje, Jonas Paulius II kalbėjo apie pagrindinius kelius, kuriais eina ir privalo eiti vienybės trokštanti ir siekianti Bažnyčia. Pirmiausiai tai nuolatinio atsinaujinimo kelias, apie kurį Vatikano II Susirinkimas štai ką sako: „Kadangi Bažnyčia kartu yra ir žemiška bei žmogiška institucija, dėl to, savo žemės kelionėje ji yra Kristaus pašaukta nuolatinei reformai“. Pasak Susirinkimo, tai ir papročių ir kanoninės disciplinos reforma, kurios dėka, pasverdama besikeičiančių laikų aplinkybes,

Bažnyčia sau nustato naujas, tinkamesnes veikimo gaires, idant kuo geriau atliktų Kristaus jai patikėtą išganymo misiją.

Kitas svarbus faktas, kurį Bažnyčia turi nuolatos prisiminti, - kalbėjo Sv.Tėvas, - yra žmogaus trapumas ir dėl jo neretai pasitaikančios klaidos. Apžvelgdami Bažnyčios istoriją, matome, kad iš tiesų, dėl žmogaus silpnybių, padaryta daug klaidų ir nusikaltimų, tiek prieš žmones, tiek prieš pačią vienybę. Krikščionys negali pamiršti šv.Jono išpėjimo: „Jei sakytume, kad nesame nusidėję. mes jį (Kristų) darytume melagiu ir nebūtų mummyse jo žodžio“. Prisiminę šį išpėjimą, Susirinkimo tėvai pabrėžia: „Tikrasis ekumenizmas neįmanomas be vidinio atsivertimo. Vienybės troškimas gimsta ir bręsta iš dvasios atsinaujinimo, iš savęs atsižadėjimo ir pilnutinio meilės gyvenimo. Todėl privalome maldauti Šventąją Dvasią nuosirdaus savęs atsižadėjimo malonės, nuolankumo ir romumo tarnavime ir nuosirdumo dvasios kitiems“. Siame kely labai svarbus ir istorinės atminties išgryninimas, tai yra nuosirdus prisipažinimas, kad klydome ir išpareigojimas geros valios ir tarpusavės pagarbos kupiniems stengtis šalinti klūstis, trukdančias vienybei.

Sias vienybės pastangas, - kalbėjo Popiežius, - šį širdies atsivertimą ir gyvenimo šventumą, turi nuolatos lydėti malda už vienybę, tiek privati asmeninė malda, tiek bendra ir vieša malda, taip pat bendra malda drauge su kitų konfesijų broliais ir seserimis.

Kitas privalomas ekumenizmo kelias, apie kurį Jonas Paulius II kalbėjo bendrosios audiencijos dalyviams, - yra pastangos pažinti kitų konfesijų krikščionių doktriną, tradicijas ir dvasingumą. apie šį doktrininio ir institucinio lygio ekumenizmą. Vatikano II-ojo Susirinkimo tėvai sako: „Reikia pažinti atskirtųjų brolių dvasią. Tam tikslui reikalingos studijos, atliekamos sutinkamai su tiesa ir palankiu nusiteikimu. Tinkamai parengti katalikai turi geriau pažinti kitų konfesijų brolių doktriną ir istoriją, dvasinį ir liturginį gyvenimą, religinę psichologiją ir kultūrą. todėl labai naudingi teologiniai susitikimai, dalyvaujant abiem šalims lygiateisiškumo principu. Tačiau dalyvaujantieji turi būti tais klausimais tikrai kompetentingi. Iš tokių dialogų labiau išryškės katalikų Bažnyčios pozicija, taip pat bus įmanoma geriau pažinti kitų konfesijų brolių mintis.“ Tokių teologinio ekumeninio dialogo susitikimų metodika, - pasakė Sv.Tėvas, - turi

Lietuvos delegacijos į Pekiną nuvežė objektyvias ataskaitas

Į šį mėnesį vykstančią IV Pasaulinę Jungtinių Tautų moterų konferenciją iš Lietuvos nuvyko 11 narių valstybinė delegacija, 6 nevyriausybines delegacijos nariai bei savarankiškai šios kelionės finansavimu pasirūpinusių moterų grupė.

Lietuvos valstybinei delegacijai vadovauja valdymo reformų ir savivaldybės reikalų ministras Mindaugas Stankevičius.

Kaip spaudos konferencijoje pažymėjo pasiruošimo konferencijai Lietuvos komiteto pirmininkas teisingumo ministras Jonas Prapiestis, tai svarbiausias šių metų Jungtinių Tautų organizacijos renginys.

Į Pekiną Lietuvos atstovai nuvežė tiek valstybinę, tiek nevyriausybines ataskaitas apie moterų padėtį Lietuvoje. Pasak valstybės konsultantės moterų klausimais Giedrės Purvaneckienės, ataskaitos parengtos objektyviai, nesiekiant pagražinti padėties. Jose kalbama ir apie 40 proc. didesnius vyrų atlyginimus, didelį vienišų motinų skaičių, kitas problemas.

Lietuvos laikinasis reikalų patikėtinis Kinijoje Dainius Voveris sakė, kad Kinijos vyriausybė šiam renginiui skiria daug dėmesio. Tačiau, kaip žinoma, dėl Kinijoje pastaruoju metu įvykdytų mirties bausmių protestuoja žmogaus teisių gynimo grupė „Amnesty International“. Si organizacija pareiškė, kad Pekine vykstanti konferencija yra lyg pateisinimas Kinijos valstybės vardu vykdomoms žudynėms ir kitiems žmogaus teisių pažeidimams.

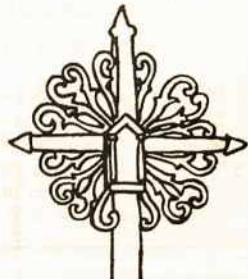
Manoma, kad konferencijos metu į Kiniją suvažiuo 40 tūkšt. delegatų ir svečių iš 184 Jungtinių Tautų valstybių. „L.R.“

remtis tiesos ir žmonių meile, vienybės troškimu bei nusistatymu nuosirdžiai išdėstyti savo poziciją, stengtis suprasti kitų teiginius ir ieškoti bendrų doktrinos elementų.

Vatikano II Susirinkimas, mokydamas apie ekumenizmą, taip pat siūlo katalikų teologijos studentams dėstomus doktrinos dalykus pristatyti ir iš ekumeninės perspektyvos. O tais klausimais, kuriais yra skirtumų tarp katalikų ir kitų Bažnyčių mokymo, labiau akcentuoti ne skirtumus, bet panašumus.

Galiausiai, Sv.Tėvas pakartojo patį svarbiausią Vatikano II Susirinkimo tėvų, kalbėjusių pastangų tikslą: „Visi krikščionys tautų akivaizdoje teisą pažįsta tikėjimą į vieną triasmenį Dievą, išskitnijusį Dievo sūnų, mūsų Atpirkėją ir Viešpatį, ir bendromis pastangomis, vienas kitą gerbdami, tegul liudija mūsų niekad neapviliančią viltį“.

Lietuvių Radijo Tarnyba Vatikane

Pranešimas iš Australijos

Šių metų rugpjūčio 20 d. Sidnėjyje lankėsi L.R.Seimo delegacija, kurią išskviė Australijos valdžia. Seimo pirmininkas C.Juršėnas, jo patarėjas-vertėjas Arūnas Godunavičius ir Seimo nariai Vytautas Bogušis ir Gediminas Kirkilas. Po C.Juršėno pranešimo buvo pateikti klausimai - du iš jų buvo politinio pobūdžio, kiti liė pietietybės ir ekonomines problemas.

A.Kramilius OAM JP Sidnėjaus Apylinkės valdybos vicepirmininkas klausė, kodėl Lietuvos vyriausybė leidžia svetimos valstybės piliečiams ir pareigūnams kištis į Lietuvos valstybės vidaus reikalus, kas liečia karo nusikaltėlių ieškojimą ir baudimą. Paminėjo E.Zurofo pavardę. Toliau kėlė klausimą, ar Izraelio valdžia leistų Lietuvos valstybės pareigūnams ieškoti Izraelyje asmenų, kurie abiejų sovietinių okupacijų metu papildė nusikaltimus prieš žmoniskumą, kankindami ir žudydami lietuvius. Kad tokių Izraelyje randasi yra tikras faktas.

G.Kirkilas vengė ir neatsakė į pirmąjį klausimo dalį. Teigė, kad jeigu Lietuvos vyriausybė pareikalautų, tai Izraelio vyriausybė išleistų Lietuvos valstybės pareigūnus, kurie ieškotų anksčiau aprašytų karo nusikaltėlių, gyvenančių Izraelyje. G.Kirkilas nepasakė ar toks pareikalavimas buvo padarytas ir ar Lietuvos vyriausybė ketina tokį pareikalavimą padaryti.

Aš, kaip buvęs aktyvus sukilėlis ir LAF (Lietuvių Aktyvistų Fronto) narys, kėliau sekantį klausimą:

Seimo narys V.Plečkaitis savo straipsnyje „Birželio sukilimo“ minėjimas: aklos politikos tęsinys“. Liepos 4 d. 1995 m. Lietuvos Ryte Nr. 155, psl. 4 teigia, kad sukilėliai buvo vokiečių nacių pakalikai ir karo nusikaltėliai. Peikia 1941 m. Laikinajį Vyriausybę, kad ji buvo antisovietinė ir mano nuomone, tuo pačiu pateisina sovietų okupaciją. Ministras Pirmininkas A. Sleževičius savo pareiškime spaudai 1993 m. birželio 19 d. tvirtina gi, kad dabartinė LDDP vyriausybė cituoja: „yra tos nuomonės, kad 1941 m. sukilimas buvo teisėtas ir gerai apgalvotas bandymas atkurti brutaliai sutryptą Lietuvos valstybingumą.“

Už tokią nuomonę V. Plečkaitis peikia ir dabartinę vyriausybę, ir teigia, kad toks dabartinės vyriausybės pareiškimas yra „nelabai protingas“ ir, kad LDDP vyriausybė „parodė visišką nekompetenciją dabartinėje tarptautinėje politikoje...“ V. Plečkaitis toliau teigia, kad 1941 metu Laikinajai vyriausybei tenka atsakomybė už viską, kas vyko

Rašo dr. A. Viliūnas

Lietuvoje kol ją visiškai okupavo naciai. V.Plečkaitis tvirtina, kad Laikinoji vyriausybė organizavo žydų genocidą.

Atsakydamas į mano klausimą C.Juršėnas trumpai paminėjo, kad jis nesutinka su Ministro Pirmininko teigimu ir pareiškė, kad lietuviai (manau, kad turėjo omenyje sukilėlius) savo rankomis žudė žydus prieš vokiečiams ateinant į Lietuvą. Po šito pareiškimo salėje kilo triukšmingas protestas.

Seimo pirmininko C.Juršėno tvirtinimas neturi jokio pagrindo ir yra lietuvių tautos šmeižimas. (Jo patarėjas A.Godunavičius asmeniškai man pasakė, kad pirmininko pareiškimas yra teisingas, nes Lietuvoje esantys dokumentai tai įrodo. Kad tie

dokumentai yra KGB palikimas to man nepasakė). Yra istorinis faktas, kad prieš vokiečių okupaciją buvo sovietinė okupacija ir jos metu žydai žudė lietuvius. Apie tai niekas nenori kalbėti.

Po triukšmingo protesto C.Juršėnas savo laikysena parodė nepasitenkinimą į susirinkimo reakciją ir nesiteikė atsakyti į klausimą. Klausimas buvo ne apie tai kas žudė ar ne žudė žydus. Buvo paklausta ar 1941 metų sukilimą reikia pripažinti kaip kovą už tautos laisvę, ir, kad sukilimas, kaip istorinis įvykis, užakcentuoja tautos ryžtą atstatyti nepriklausomybę ir suverenumą.

1941 metu Laikinoji vyriausybė to teisėtai, apgalvotai siekė, taip teigia Ministras Pirmininkas A.Sleževičius.

Ar tai buvo kaip V.Plečkaitis

teigia antisovietinis, antisemitinis išsišokimas?

Kai triukšmingas protestas nutilo tai susirinkimo vadovas V.Juška (Sidnėjaus Apylinkės valdybos pirmininkas) išreiškė savo pasipiktinimą tokiu susirinkusių elgesiu, sakydamas, kad privalome išklaustyti šmeižtus prieš kritusius ir dar gyvus sukilėlius. Tuos šmeižtus paskelbė Seimo pirm. C.Juršėnas, buvęs komunistų partijos narys.

Mano nuomone V.Juška vietoj to turėjo turėti drąsos pareikšti susirinkimo vardu savo nepasitenkinimą Seimo pirm.C.Juršėnui, kad jis, piktnaudžiaudamas svečio teise, skaudžiai įžeidė žuvusius sukilėlius, įskaitant ir mūsų Garbės Konsulo V.Slitterio tėvo Algirdo atminimą, apkaltindamas juos žydu žudymu. Įžeidė ir čia dar tebegyvenančius sukilėlius. Tos drąsos V.Juška neturėjo. Tokios drąsos daugumai iš mūsų trūksta.

Ispanija ir Europos sąjunga

Ispanija buvo priimta į NA TO, praėjus keleriems metams po to, kai ji nusikratė diktatūros ir pradėjo demokratines reformas. A tvėrus Ispanijai duris į NA TO, Europos Bendriją ir Vakarų Europos Uniją, sta biliazavosi šalies politinė sistema, įsitvirtino rinkos ekonomika. T ačiau, nepaisant gerų norų, demokratijos tradicijų stoka kelia šaliai nemaža politinių problemų.

Dvidešimties amžius Ispanijai nebuvo lengvas. Izoliacionistinė generolo Franko politika darė jos gyvenimą gerokai nutolusį nuo integruotos Europos idėjų. Ispanija, taip ir nepaskelbusi karo Vokietijai, po Antrojo pasaulinio karo išstis dešimt metų liko už Vakarų Europos ir Jungtinių Tautų Organizacijos ribų. Po Franko mirties 1975 metų pabaigoje atsirado realių priedaidų startėti su kaimyninėmis šalimis bei NATO ir Europos Bendrija. Karinės strategijos prasme Ispanija būtų labai sustiprinusi NATO pietinį sparną. Galima drąsiai teigti, kad ekonominiai ir politiniai Vakarų interesai Ispanijos atžvilgiu puikiai sutapo su vidinėmis šalies pastangomis kurti tikrą demokratiją ir rinkos ekonomiką.

Ispanijai teko pergyventi eurokomunizmo populiarumo bangą bei nepavykusį 1981 metų karinį perversmą, tačiau bendras demokratizacijos procesas vyko gana sparčiai. Oficialią paraišką narystei Europos Bendrijoje Ispanijos valdžia padavė dar 1977 metų liepos 28 dieną. Šioki tokį sąmyšį derybose dėl narystės sukėlė socialistų pergalė 1982 metų parlamento rinkimuose. Felipe Gonzalezas savo rinkiminę kampaniją didele dalimi grindė prieš NATO ir Eurpos Bendriją nukreiptais lozungais, tačiau, tapęs premjeru, tęsė pradėtus atžvilimo

su Europa procesus.

Ispanijos integracija į Europos Bendriją iki šiol laikoma viena sėkmingiausių Bendrijos istorijoje, turint galvoje dar ir tai, kad tai yra santykinai didelė valstybė. Nuo 1985 metų prasidėjo tikras investicijų bumas. Investicijos didėjo 16 procentų per metus. Ispanija lenkė Europos Bendrijos vidurkį ekonomikos augimo ir darbo užmokesčio augimo tempais. Metinė infliacija nuo dviženkliai skaičiaus sumažėjo iki vienženkliai.

Tiesa, reikia pripažinti, kad infliacija dar ir šiandien lieka 5-7 proc. lygyje, t.y. didesnė už dabartinių Europos Sąjungos šalių vidurkį. Nedarbas, pastaraisiais metais priartėjęs prie 20 procentų - vienas didžiausių Sąjungos šalyse. Ispanijos gerovė didele dalimi buvo pasiekta dotacijomis iš bendrosios Europos Bendrijos ir Europos Sąjungos kasos. Šiandien pagal vadinamąjį bendrojo vidinio produkto indeksą vienam gyventojui Europos Sąjungos penkioliktuke Ispanija yra dvyliktoje vietoje. Tai atsiliekančių grupė, nors ne taip jau bloga, žinant, kad vienuoliktą yra suomių, o dešimti - britai.

Po generolo Franko mirties Ispanija stengėsi būti kiek įmanoma atviresnė Europai. Ispaniškoji kultūra, ilgą laiką buvusi Europos egzotika, taip pat tapo Europos kultūros dalimi. Svarbiu laimėjimu tapo ir sušvelnėję vidiniai Ispanijos Kapitalystės konfliktai - palygtinti

sėkmingos pastangos suderinti šalies vienybę su baskų ir katalonų savarankiškumo siekiais. Ekonominė prasme tai svarbu ir todėl, kad Baskų kraštas ir Katalonija yra svarbiausi šalies pramonės rajonai.

Didžiausios šiandienos problemos Ispanijoje yra ne ekonominės, o veikiau politinės. Socialistų darbininkų partijos ir premjero Gonzaleso valdymas, besitęsiantis jau trylika metų, yra aiškiai per ilgas. Valdančioji partija degraduoja ir kompromituojasi, vienas po kito šalį kėria korupcijos skandalai. Gonzalesui pavyko laimėti 1993 m. parlamento rinkimus, tačiau šiemet vykusiuose savivaldybių rinkimuose jau aiškiai triumfavo dešinieji.

Atsirandantys ekonominiai sunkumai gali pakeisti ligišolinį ispaniškąjį optimizmą, nors viešosios nuomonės tyrimai rodo, kad ispanai nuosekliai ir nuoširdžiai remia gilesnę Europos integraciją, o šalis vis aktyviau reikiškiai bendroje Europos užsienio ir gynybos politikoje.

Dabar, kai Ispanija perėmė vadovavimą Europos Sąjungai, jos politikos prioritetai ir sugebėjimai netruks išryškėti. Ispanai, tiesa, nėra labai sužavėti Europos Sąjungos plėtimuisi Rytus, tačiau neatrodo, kad savo pageidavimus bandys priešpastatyti Sąjungos interesams.

Egidijus Vareikis
„Laisvoji Europa“

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Edvardas Šidlauskas. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$35. Kituose kraštuose \$40. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

„Bažnyčios ekumeninio veikimo būdai“

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Reguliariai kiekvieną trečiadienį į bendrąsias audiencijas atvyksta ir maldininkų grupės iš Lietuvos. Šioje bendrojoje audiencijoje, dalyvavo 114 lietuvių maldininkų. Šv.Tėvas juos pasveikino lietuviškai:

„Brangūs Broliai ir Seserys!
Su dideliu džiaugsmu sveikinu jus, atvykusius į Romą, prie mūsų

Bažnyčios, bei mūsų krikščioniškoji tikėjimo šaltinių. Vaikščiudami Šventųjų Apaštalų takais, atverkite savo širdis Kristui, kurie yra Kelias, Tiesa ir Gyvenimas. Tikėjimas tepalaikojtų žingsnius, atnaujinant ir stiprinant savo tėvynę - Lietuvą.

Iš viso širdies laiminu jus Apaštalinu Palaiminimu.

Garbė Jėzui Kristui!
Lietuvių Radijo Taryba
Vatikane

Ar prarandame viltį?

Rašo dr. Jonas Kunca

Sunkių išgyvenimų metu save raminame viltim, kad ateitis bus šviesesnė. Taip ir mūsų tauta vyli, kad su nauja valdžia prasidės šviesesnės dienos. Mėnesiai bėgo, bet gyvenimas darėsi dar sunkesnis, vietoj pagerėti. Prasidėjo nepasitenkinimas valdžia, priekaištai jai, reikalavimai. gyventojai jau nebežino į ką kreiptis, tai skundžiasi pačiam Prezidentui. Savo pareiškimuose A. Brazauskas pripažindavo, kad reikalai iš tikrųjų nėra geri, bet kad greit viskas pasvirs į gerąją pusę, kad jis pats žiūrės kad taip įvyktų. Atseit, Prezidentas neleido užgesti tautos vilties kibirkštei. Tik, kai pereitą mėnesį jis kreipėsi vėl į tautą paminėdamas savo pusę kadencijos, jo kalboje nebuvo pažadų, bet vien nusiskundimai. Ar ir jis jau bus praradęs viltį?

Prezidentas skundėsi, kad Lietuvos Bankas tinkamai nekontroliuoja šalies bankų, kurie bankrotuoja, nes yra davę paskolų ekonominiams neatsakingiems asmenims, įmonėms, ar neva tai industrinėm grupuotėm. Valstybei padaryti nuostoliai iki šiol siekia apie 200 milijonų litų.

Sukvietęs bankų vadovus, ministrą pirmininką ir vidaus reikalų ministrą jis įspėjo, kad ši problema privalo būti tuojau išspręsta. Tik A. Brazauskas gal

pamiršo, kad prieš pusmetį jis kalbėjo visai panašiai sakydamas, kad pagal naują įstatymą tokios bankų ir finansinių grupuočių machinacijos pasibaigs. Atrodo, kad jos ne tik nepasibaigė, bet dar pasidarė rimtesnės. Tai kodėl šį kartą galime tikėtis geresnio rezultato?

Valstybės galva kalbėjo ir apie teisėtvarkos neveiklą. Sakė jis, jog dabar yra dvigubai daugiau teisėjų, bet bylos eina vėžio žingsniu.

Iš anksčiau žinome apie paskutinę komisiją kovai su nusikalstamumu. Ji privalėtų periodiškai informuoti Prezidentą apie savo atliktą darbą ir jo rezultatus. Apie tą komisiją nieko nesigirdi, tik nusikaltimai daugėja...

Matyt praradęs kantrybę Brazauskas sakė, kad pareigūnai privalo dirbti arba atsistatydinti. Kitaip jie būsia atleisti.

„Respublikoje“ paskelbtų straipsnių serijos jis nekaltino šmeižimu. Tai turbūt juose yra daug tiesos.

Prezidentas kalba teisingai. Tik iš patyrimo jau žinome, kad tos kalbos baigiasi žodžiais, bet ne darbais. apie šalies blogybes visi žino ir be valstybės galvos pranešimo. Ko žmonės nežino, bet norėtų žinoti, tai kada ir kaip valdžia susidoros su tais valstybės gyvenimo

nenormalumais. Šito kaip tik trūksta A. Brazauskos kalboje tautai.

Vėl, reiktų prisiminti, kad Prezidento žinioje yra užsienio politika. Gi krašto valdyme dalyvauja tik vyriausybė. Kai dalyvių stovis yra tokiame blogame stovyje, Prezidentas, pagal konstituciją, galėtų paleisti seimą, kurio daugumą sudaro LDDP, ir valdyti išleisdamas dekretus. Tik toks žingsnis griečiausiai iššauktų neigiamą užsienio reakciją, gal ir kreditų nutraukimą Lietuvai. Čia jo rankos irgi yra surištos.

Beliktų pakeisti ministerių pirmininką ir visą kabinetą. Tam būtinas LDDP pritarimas. Kad ji nutartų duoti savo sutikimą tokiam žingsniui, vargu galima laukti.

Prezidentas neišgali, valdžia nesugeba, Lietuva blaškosi chaose ir korupcijoje. Neįjauki padėtis, iš kurios lengvai neišikrapštysime. „Mea culpa“ žodžių čia neužteks. Reikia energingos akcijos ir jos reikia nedelsiant. Valdancioji partija dar galėtų mėginti skubiai pradėti taisyti daromas klaidas pakeisdama neveiklius ar negabius pareigūnus. Jeigu ji yra pasiruošusi pralaimėti sekančius rinkimus, to ji griečiausiai nedarys. Tokiu atveju prarasime metus laiko. Kaip ten bebūtų su LDDP, laikas pasirūpinti, kad sekančiam rinkimam turėtumėm valstybingesnius kandidatus ir veiklesnę opoziciją. Mūsų buvusių ir dabartinių vadų impotencija bene bus juos diskvalifikavus toliau veržtis į valdžią.

Artėjant Pekino Konferencijai

Vašingtone ir Norvegijos sostinėje Osle, paskelbtas šeštasis Jungtinių Tautų raportas apie žmonijos pažangą, šį kartą, ryšium su besiantinančia Pekino konferencija, skirtas moterų teisėms, socialinei ir ekonominei būklei.

Raporto duomenimis, viso pasaulio mastu, tėra vos keletas pasiektų, kurių socialiniame gyvenime yra nepriekiaštingai užtikrinta moterų ir vyrų socialinė lygybė. Tuo tarpu dar daugelyje kraštų, ypač trečiajame pasaulyje, moterys yra ir įstatymų, ir kultūrinių tradicijų diskriminuojamos.

Štai keletas duomenų, skelbiamų Jungtinių Tautų raporte:

Neapmokamo moterų darbo pinigine išraiška šiuo metu visame pasaulyje siekia 11 tūkstančių milijardų dolerių per metus. tuo tarpu vyrai, namuose arba kitur už dyką dirba perpus mažiau. Pasaulyje šiuo metu vienas milijardas 300 milijonų žmonių gyvena žemiau deklaruotos skurdo ribos; 70 procentų pastarųjų yra moterys. Iš 900 milijonų analfabetų, du trečdaliai yra moterys. Beveik milijonas vaikų, daugiausiai mergaičių, yra priverstos užsiimti prostitucija. Kai kuriose Azijos ir Afrikos kraštų kultūrose dar plačiai praktikuojamas mergaičių apipjaustymas; kasmet šitaip suluošinama po 100 milijonų mergaičių. Nepaisant to, kad pastaruoju metu vykstančiuose karuose buvo išprievartauta tūkstančiai moterų, seksualinė prievarta dar nepaskelbta karo nusikaltimu. Daugelyje pasaulio valstybių vis dar yra ribojamos moterų pilietinės teisės. Bendrai, viso pasaulio mastu, moterys sudaro tik 10 procentų parlamentų deputatų

ir tik 6 procentus vyriausybių ministrų.

Galiausiai raporte pažymėta, kad 90 pasaulio kraštų, tai yra beveik pusė valstybių, priklausančių Jungtinių Tautų Organizacijai, dar neratifikavo 1979 metais paskelbtos konvencijos apie moterų diskriminavimo šalinimą. Šis, konvencijos ratifikavimo klausimas yra įrašytas į šį mėnesį Kinijos sostinėje Pekine vykstančios 4-

tosios Pasaulinės moterų teisių ir socialinio statuso konferencijos darbotvarkę. Siūloma nustatyti 10 metų laikotarpį, per kurį konvenciją turėtų ratifikuoti visos pasaulio valstybės. Be to, turėtų būti įkurta speciali Jungtinių Tautų žinyba, kuri prižiūrėtų moterų nediskriminavimo konvencijos vykdymą.

Lietuvių Radijo Tarnyba
Vatikane

Nėra bankų, galinčių kredituoti pramonę

prisiminė pramonės ir prekybos ministras

„Lietuvos pramonė galėtų normaliai dirbti, jei per metus gautų apie 800 mln. litų kreditų. Deja, mūsų šalies komercinių bankų kapitalas mažas, ir jie patys negali suteikti didesnio kaip 3 mln. litų kredito, kuris įmonei, sukančiai 200-300 mln. litų apyvartą, iš esmės pagelbėti negali“, - sakė Vyriausybės rūmuose įvykusioje spaudos konferencijoje pramonės ir prekybos ministras Kazimieras Klimašauskas.

Jo nuomone, vienintelis realus finansinis šaltinis būtų užsienio bankų filialai, kurie realiai atsirasti gali per porą metų, taip pat brandinama mintis apie Lietuvos eksporto ir importo banko įkūrimą. Jo kontrolinį akcijų paketą turėtų valdyti Vyriausybė, o įstatinis kapitalas turėtų sudaryti apie 200 mln. litų.

Ministras pateikė skaičius apie atsigauančią pramonės gamybą. Per pirmąjį šių metų ketvirtį jos apimtis siekė 2,64 mlrd. litų, o

antrąjį - daugiau kaip 3 mlrd. litų.

Pagal pramonės šakas į lyderių pozicijas išsiveržė lengvoji, ypač siuvimo, pramonė, išaugo ketaus liejinių, šildymo katilų, medžio apdirbimo staklių, šaldytuvų, kineskopų ir kitos produkcijos gamyba, tačiau daug mažiau pagaminta metalo pjovimo staklių, mažo galingumo variklių ir kitų dirbinių.

Tekstilės pramonė pirmąja pagal eksportą - jos gaminių per pirmąjį ketvirtį užsieniui parduota už 278 mln. litų. Į ją lygiuojasi mašinų ir mechaninių įrengimų eksportas (per minėtą laikotarpį

Krikščioniškasis pasaulio jaunimas daivano vilniečiams

Inga Brazaitytė

Vilniaus Rotušės aikštėje tarptautinė krikščioniška jaunimo grupė „King's Kids“ surengė dvi valandas trukusį koncertą.

Jauni žmonės nuo 5 iki 18 metų garbino Dievą. „Savo gismėmis ir šokiais jie stengiasi padėti žmonėms rasti savąjį Jėzų“, - sakė grupės koordinatorius Rene Lako.

40 jaunuolių iš 11 pasaulio šalių su 29 vadovais prieš atvykdami į Vilnių aplankė Šiaulius, kelis Latvijos miestus.

Kiekvieno miesto aikštėje jie giedojo giesmes ir šoko, o po pasirodymų kalbėjosi su koncertus stebėjusiais žmonėmis, aiškino jiems, kokia veikla užsima.

Tokių grupių pasaulyje yra per šimtą. Savo krikščioniškus žygius jie pradėjo 1976 metais. Kiekvienais metais krikščioniškosios misijos laivu „Anastasis“ jie keliauja po įvairias šalis, rengia savo stovyklas ir koncertus.

Sešiolikmetė grupės narė Giedrė Zalytė mokosi Klaipėdos S. Simkaus konservatorijoje. Ji prisipažino, kad jos šeima tik prieš dvejus metus tapo praktikuojančiais katalikais.

„Man labai gera, kad galiu Dievui pasiguosti. Jis man gėris“, sakė Giedrė ir pridūrė, kad „King's Kids“ grupė ji atrado tikrąjį savo pašaukimą - padėti žmonėms.

Penkiolikmetis amerikietis Davidas Gregory iš Oklahomo Sičo įsitikinęs, kad Vilniuje būtų kur kas daugiau besišypsiančių žmonių, jei jie būtų tikintys. „L.R.“

eksportas siekė 275 mln. litų), taip pat chemijos įmonių produkcija (eksporto apimtis - 261 mln. litų).

Pagrindinės prekybos partnerės lieka Rusija, Vokietija, Baltarusija, Lenkija, tačiau užsienio prekybos saldo su šiomis šalimis neigiamas. Per pirmąjį metų ketvirtį užsienio prekybos balansas Lietuvos nenaudai persvėrė net 131 mln. JAV dolerių sumą.

Kita problema, dėl kurios pramonėje dar gali tęstis krizė, - nevykęs privatizavimas. Pasak ministro, labai daug įmonių, iš jų „Bangą“, Kauno „Koodinatę“, Kėdainių elektrotechnikos gamyklą, nupirko asmenys, kurie buvo suinteresuoti ne gamyba, o kaip gauti kreditus ir iš jų daryti biznį. Tad kol neatsiras nauji savininkai arba įmonės nebankrutuos, jų ateitis miglota.

Ministras patvirtino, kad Vilniaus „Vistos“ privatizavimo dokumentai dar nepasirašyti. Įmonė taps privačia tik po to, kai naujieji savininkai sumokės 1,3 mln. litų mokesčių ir sudarys skolų mokėjimo sutartis su „Sodra“ bei valstybės biudžetu. „L.A.“

„King's Kids“ sostinės Rotušės aikštėje.

D. Rakštelio nuotr.

Tenai, kur gyvena lietuviai

Mokslininkas-Kompiuteristas-
Poetas-Visuomenininkas

...Ceslovo Masačio vaikystė ir dalis jaunystės prabėgo Kaune ir Biržuose, kur 1932 m. baigė gimnaziją ir 1937 metais Vytauto Didžiojo universiteto matematikos-gamtos fakultete įsigijo matematiko specialybę. Jaunas absolventas iškart dirbo astronomijos katedroje laborantu, asistentu ir ėmė dėstyti Kauno jėzuitų gimnazijoje. Per karą pasitraukus Vokietijon, netrukus pabėgėlių tapo išrinktas Regensburgo lietuvių bendruomenės komiteto pirmininku, Buvo Seinfeldo (Scheinfeld) stovyklos vadovu, organizavo pirmąsias lietuvių darbo kuopas, darbavosi Balfo, Vliko veikloje ir kitur. Atvykęs į Ameriką, dėstė matematiką ir astronomiją įvairiose aukštosios šalies mokyklose, kur apsigynė doktoratą. Vėliau pradėjo dirbti balistikos laboratorijoje ir skaitė paskaitas, daug bendradarbiavo lietuviškoje spaudoje, pasidarė lietuviškosios enciklopedijos astronomijos skyriaus vedėju, nemaža jėgų ir laiko skyrė ateitininkų judėjimui ir įvairioms JAV universitetų matematikos draugijoms.

Nelengva emigranto duona darbštus lietuvius neišgąsdino. Karo audrų nublokštas iš savosios gimtinės, buvęs Kauno priemiesčių berniokėlis, nuo Vilniaus Astronomijos pašonės, kur vos ką tik įsikūrė du jaunavedžiai - Vytauto Didžiojo universiteto absolventė Elena Balčiūnaitė ir jaunasis Vilniaus universiteto matematikas Česlovas Masaitis - nesidrovėję dirbti alaus statinių plovėju vokiškame bravore. O paskui - dėl savo nagingumo, darbštumo iškopia iki mokslininko, kuris savo sugebėjimais, įžvalgumu, fantazijos ir atkaklaus darbo kaina irgi dalyvavo raketų kūrimo darbe, prisidėjo prie kosmoso tyrinėjimų, atvėrė kelius palydovams, padėjo žmogui įkelti koją į ten, kur kadaise teišdriso įsiskverbti tikrai didžiųjų fantastų mintys...

*Kai žengs iš ateities į Stuokos Katedrą
vienuliktas Istorijos Apaštalas,
naujoji Katedra užkas visus
iskarjotus,
jų sidabrinį išdavimo pelną,
ir jų pelenus sudės visiems
laikams
į paniekos muziejaus stalčius.
Surinkusi vienuolika pavasarių
į Katedros vitražus,
juos nudažys
vienuoliktos apaštaltų veidais... Eil.
„Ketrios katedros“*

Šiuo eilėraščiu išties jau išsipildė Česlovo Masačio pranašystė, kurią jam anuomet apsilankiusiam Lietuvoje ir dar sovietmečiu kiekįk Vilniaus universitete, Kauno politechnikos institute skaitant paskaitas ir šiaip susipažinus su tarybinio gyvenimo rūšiai tikrove, pagimdė, iš šalies žiūrint, regis, visai neesminis dalykas: anuometinės visos tos imperijos informacijos stygius, tiesiog neatleistina jos stoka. Štai kodėl jau prieš tarybinės santvarkos žlugimą atsirado tos pranašiškos eilutės: „vienuliktas istorijos apaštalas“ - taigi po vienuoliktos metų ši krauju, prievarta ir

kun.K.J.Ambrasas, S.J.

Prof. Česlovas Masaitis prie Jolės ežerėlio. Kun.J.Ambraso nuotr.

neteisybe suręsta imperija žlugus. Dievo rankos valdomas istorijos ratas tikrai greičiau pasisuko: Vilniaus Katedroje ne tik vitražai iš naujo atgijo, bet iš čia visa Lietuva kas sekmdienį girdi Dievo žodį. Religinė dvasia ima viršų ir skelbiamas...Prašmės Kristus - naujų pavasarių Karalius...

Retam žmogui galima pritaikyti tokius žodžius, kuriais būtų išreikšta daugelį tų savybių, taip dažnai trūkstančių eiliniams lietuviams tiek prie Nemuno, Baltijos, tiek svetur išsisklaidžiusiems - mūsų šeimose, įstaigose, draugijose, visam politiniam ir visuomeniniam gyvenimui: ištikimybė Dieviui, Tėvynei, begalinė meilė ir pagarba savo šeimai, kiekvienai pareigai, darbštumas ir sąžiningumas...

Amerikoje, Konektikoto valstijoje, Tompsono miestelio pašonėje viename iš daugelio slėnių pakelėje, tarp tankių ir ūksmingų medžių pasislėpęs tyvuliuoja nedidukas, tamsios krūmų, tirstos lapų lajomis apsuptas kaip lino žiedas ežeras. Jokiam žemėlapyje šio ežerėlio, lyg Druskininkuose esančio brolio - Mergelių akys - pavadinimo nėra, bet užtat Česlovo Masačio lūpose ir širdyje jis giliai įrėžtas keturiomis raidėmis - JOLĖ. Tai 1970 m. mirusios vienintelės dukros Nijolės (ji buvo Nekalto Prasišėdimo putnamiškos vienuolijos seselė, tegyvenusi tikrai 28 metus - 1942-1970) atminčiai, kurios nuotraukos, kartu su jos motinos Elenos Balčiūnaitės-Masaitienės portretais ir gausiais lietuviškais dirbiniais iškabinėtos ant sienų. Šios dvi moterys, taip neišdildomai jaugusios į šio kūrbiško, jau 83 metus turinčio, bet dar neišpasakytai judraus ir kūrybingo lietuvių širdį, kad daugelis šio meto jaunavedžių galėtų pavydėti tokio tyro ir nuoširdaus jausmo, pagarbos ir prierašumo, kokio kupina šio žmogaus širdis. Todėl nenuostabu, kad jaukiose, erdviose ir tikrai lietuviškai atrodančiose Putnamo kapinėse abi šios moterys ir palaidotos. Čionai kartas nuo karto ateina nulenkti galvos ištikimasis vyras ir tėvas Česlovas prie Alfa ir Omega raidėmis vaizduojancio paminklo, prie kuklaus, vienuolyno sesėms skirtos akmeninės plokštės kitoje tako pusėje, kur įrėžtas Nijolės Rožės Masaitytės vardas ir pavardė. Išties - tarp šių raidžių prasidėjo (gimęs ir augęs

katalikiškoje šeimoje), praslinko ir tebeslenka visas Masačių darnios šeimos gyvenimas. Jis, rasi, dar tvarkingiau, nuosekliai, galbūt dar giliau ir prasmingiau tęsiamas ir nūnai, nors šalia jau nebėra nei mylimos dukros, nei ištikimos gyvenimo palydovės Elenos.

- Matematikoj žodis turi nepaprastai siaurą prasmę, - cituoja savo dėdės žodžius Teresė Aldona Gečienė įžangoje, kurią yra parašiusi kitai prof.Ceslovo Masačio eilėraščių knygai „Nuotaikų Pėdsakai“, išleistoje Vilniuje 1992 (ją išmoningai iliustravo dailininkė Filomena Linčiūtė-Vaitiekūnienė). Savo eilėrašciais, kurių vaizdingumo, gilios prasmės, taurios lietuviškos savimonės galėtų pavydėti ir net iš jų pasimokyti nemaža sparčiai modernėjančių ir jau sumodernejusių poetų, profesorius Česlovas stengiasi išplėsti lietuviško žodžio prasmę. Tačiau, tiesą sakant, poezija, eilėraščiai - jam antraeiliai dalykai. Jais analitinio mąstymo matematikas visiškai negalvojo išjoti į viešumą. Jam eilėraščiai daugiausia - vidinė saviraiškos priemonė, slaptų jausmų ir išgyvenimų žaibolaidis, tėvynės ilgesio ir vidinių, šeimyninių bei tautos dramos ir bendrojo pasaulio sielvarto styga. Šią stygą nejučiomis išjudino Putnamo vienuolyne gyvenęs ir pats labai daug rašęs kun. St.Yla. Tai jis, sužinojęs, kad prof.Ceslovas, pasinaudodamas paskutiniųjų metų žmonos Elenos posakiais, jos

ištartomis mintimis, kurios meniškai jaustos į originalias eiles (iš jų susidarė net visas skyrelis „Kai leidžias saulė“) paprašė atnešti pluoštą, o paskui pasiuntęs čia į vieną, čia į kitą redakciją, lietuviškai visuomenei parodė, kad tą „sąsą matematiką“ galima ir dera poetu laikyti. Ir taip iš seniausių laikų, kai dar 1944 m. nuo karo audrų jaunavedžiai bėgo į Vakarų, ligi šių dienų prie romaus ir vaizdingo Jolės ežerėlio Konektikoto valstijoje našlystės ir priverstinės viengungystės meto iš pakampių surankioti ir kompiuteriu rūpestingai perrašyti eilėraščiai susirikiavo į du apytorius po 4-5 šimtus puslapių tomus...

Ne vien tik keliolikos akrų ežeras Tompsono miestelyje turi keturias raides, ne tik parašytas eilėraščiai „Ketrios katedros“, bet ir ant keturių kertinių akmenų laikosi įvairiašakė, daugiau mįslinga negu atvira prof.Ceslovo Masačio asmenybė. Įkopus į pasaulinio masto balistinės astronomijos mokslininko kėdę matematikas. Daugel ką parėmęs ir net išmokęs kompiuterio paslapčių, pats nesisiskiria kasdien su šiuo sudėtingu elektronikos prietaisu ir daugel valandų praleidžia prie mirgančio ekrano. Pagaliau subtiliai išmėklintas matematinės protausenos profesoriaus prolas leidžia ne tik pasakioti įdomią paskaitą apie abstrakčiuosius, bet ir konkrečiausius dalykus. Taigi - matematikas, kompiuteristas, poetas, žurnalistas-visuomenininkas. Tai kur kas ne visa šio gilesios dvasios žmogaus kūrybinė skalė.

Europos jaunimo susitikimas Loreto

„Esate šviesos vaikai“ - šaukte šaukė Sventasis Tėvas susirinkusiems paskutinio susitikimo su pasaulio jaunimu metu Maniloje, Filipinuose. „Jūs nesate siunčiami skelbti kokios nors abstrakčios tiesos. Evangelija - nei teorija, nei ideologija, tai - gyvenimas. Jūs užduotis - būti to gyvenimo liudytojais. Užduodu jums vieną klausimą - kiekvienam asmeniškai: ar sugebate dalinti savo laiką, jėgas ir sugebėjimus kitiems ir dėl kitų? Ar sugebate mylėti? Jei taip - Bažnyčia ir visuomenė gali tikėtis iš jūsų didelių darbų. Iš kiekvieno. Prašau jus - statykite bendravimo ir dialogo tiltus“.

1995 m. rugsėjo 9 d. apie 400 000 Europos jaunimo susirinks 20 hektarų pajūrio slėnyje prie Loreto šventės Vilties šventė. Jie susitiks su popiežiumi Jonu Pauliumi II, stačiatikių patriarchais, anglikonų, evangelikų, metodistų bei kitų kirkšioniškų konfesijų vadovais. Iš Lietuvos turėtų atvykti 105 jaunuoliai, atstovaujantys visoms vyskupijoms ir Lietuvos katalikų organizacijoms.

Pirmąsyk abipusio teleryšio pagalba popiežius kreipsis į visos Europos jaunimą. Tai išskirtinis įvykis jau tradiciniams tapusių Jono Pauliaus II pradėtų panašaus masto susitikimo istorijoje. Tai meilės vaisius, kurį Sv.Tėvas dovanoja Europos jaunimui, todėl ir vakaro temos - didieji senojo kontinento jaunųjų klausimai.

Regininio data tiksliai sutampa su pirmosiomis neįvykusio Sv.Tėvo

vizito į Sarajevą metinėmis. Tik siauras Adrijos jūros ruožas teskirs Loreto susitikimo šventę nuo iškankintos Bosnijos žemės.

Jaunimo pasisakymus apie jų viltis ir troškimus trečiajame tūkstantmetyje kurti labiau humanišką ir draugišką Europą papildys garsių aktorų ir estrados grupių pasirodymai. Meninėje programoje dalyvaus Bratislavos simfoninis orkestras ir choras, roko grupės ir solistai iš įvairių Europos šalių, taip pat 400 jaunuolių choreografijos grupė. Vakaro pabaigoje pagal V.A.Mocarto Loretan litaniją bus giedama malda už taiką.

Jaunimas, susirinkęs kituose Europos miestuose - simboliuose (Belfaste, Compostela, Drezdene, Kryžių Kalne, Paryžiuje) bendraus su Loreto abipusio televizijos ryšio pagalba. Jį padės įgyvendinti Italijos nacionalinė televizija (RAI). Susitikimas bus transliuojamas Eurovizijos kanalais.

Iš „Lietuvos Vyskupų Konferencija“

Seimose sudėtos didžiosios žmonijos viltys ir lūkesčiai, nes ant šio švento pagrindo stovi židynis ir altorius. Seima yra kaip gyvo vandens šaltinis, iš kurio iškyla krašto genijai ir ramūs laukų artojai, šventnamių tarnai ir valstybės viršinkai.

Kanauninkas F. Kapočius

Lietuvos Seimo Delegacija Melbourne

Trumpai

Lietuvos Seimo delegacija, vadovaujama Seimo pirm. Česlovo Juršeno, Australijos valdžios pakviesta į Melbourną atvyko rugpjūčio 23-čios dienos vakare ir davė pranešimą vietiniams lietuviams. Žmonių didelėje Lietuvių Namų koncertų salėje buvo skystokai.

Delegaciją iš keturių asmenų į salę įvedė Liet. Resp. Konsulas Kęstutis Lynikas, ALB Krašto V-bos pirm. Andrius Zilinskas ir ALB Melbourn Apyl. pirm. dr. Kazys Zdanis.

Liet. Resp. Konsulas K. Lynikas pasveikino atvykusius ir susirinkusiai publikai pristatė svečius, kiekvieną asmeniškai.

Visų pirma jis pristatė delegacijos vadovą, Lietuvos Seimo pirmininką, Česlovą Juršoną, kuris iš profesijos yra žurnalistas, buvęs „Tiesos“ ir „Vakarinių Naujienų“ vyr. redaktorius, LDDP partijos ir jos prezidento narys, tarptautinio gyvenimo klausimais knygų autorius.

Gediminas Kirkilas - LDDP frakcijos vadovas Seime ir Seimo užsienio reikalų komiteto narys.

Krikščionių Demokratų partijos vice-pirmininkas, Seimo savivaldybių komiteto narys - Vytautas Bogušis.

Seimo valdybos sekretoriatai dirbantys, Seimo pirmininko patarėjas užsienio politikos klausimas - Arūnas Godunavičius.

Liet. Resp. Konsulas K. Lynikas savo tartame žodyje atkreipė svečių dėmesį į Melbourno lietuvių svarbą Australijoje, kad Melbourne tai gyvastingiausia lietuvių bendruomenė, kur buriasi visi lietuviškų organizacijų centrai. Apibūdino apie visas viekiančias organizacijas, jų įkūrimą ir išlaikymą.

Aust. Liet. Krašto V-bos vardu pasveikino atvykusius svečius iš Lietuvos pirm. Andrius Zilinskas. Jis pasidžiaugė, kad Lietuva palaiko ryšius su užsieniu ir su tolimu Australijos kraštu, kur dabar svečiai susitiko su Australijos prekybos ir pramonės atstovais.

ALB Melb. Apyl. V-bos pirm. dr. K. Zdanis pasveikino svečius Melbourn Apylinkės vardu.

Liet. Seimo pirm. Česlovas Juršėnas pasidžiaugė, kad Australijos vyriausybė sudarė galimybę susitikti su Australijoje gyvenančiais lietuviams. Pasakė, kad klausysis mūsų nuomonės ir kiek bus įmanoma atsakyti į klausimus. Paprašė tylos minute prisiminti Molotovo-Ribentropo pakto pasirašymą, kaip tik šią dieną sutampančią sukaktį, kuri nulėmė mūsų ir mūsų kaimynų likimą ir pareikalavo tokį didelį skaičių lietuvių, kurie žuvo šio pakto pasėkoje. Svečias priminė, kad 1984 m. rugpjūčio 23 d. Lietuvoje įvyko pirmas viešas antitarybinis mitingas šitai juodai atžymėti, kuriame ir dalyvavo drąsūs Vytautas Bogušis.

Seimo pirm. Č. Juršėnas pasakė, kad Lietuva ne tik laisva, bet ji veikia kaip demokratiškai tvarkoma valstybė; kad reformų pamatas buvo padėtas 91-92 metais; ne viskas sekėsi, nes sunku per trumpą laiką pakeisti sistemą. Reikia laiko, kantrybės ir sugebėjimo ir, kad to kai kada trūko ir kai kur dar trūksta. Dabartinė valdžia tęsia tą ekonominę pusę, kurią buvo

Alisa Baltrukonienė

Dabartinės reformos eiga yra prisijungti prie Vakarų ekonomikos standarto ir kad tas dabartinei valdžiai nėra dar taip lengva ir kai kurie žmonės nepatenkinti.

Tarp Lietuvos politinių partijų didelių nesusipratimų nėra, pasakė jis. Lietuva, Latvija ir Estija nuo šių metų vasaros jau tapo Europos Sąjungos asocijuotais nariais, bet Lietuvos nusistatymas yra pasiekti NATO narystės. Kad beveik su visomis valstybėmis santykiai sunormuoti, tik problemų dabar yra su Latvija dėl Baltijos jūros naftos telkinio.

Seimo pirmininkas pasakė, kad Lietuva yra už visišką branduolinių ginklų draudimą.

Buvo gana daug klausimų iš publikos. Čia paminėti jie sutrauktai.

1. Ar leistų Lietuvoje statyti komercinius, prekybinius didelius pastatus ir kaip sekasi Medininkų pilies atstatymas?

Seimo narys G. Kirkilas atsakė, kad užsieniečiams negalima Lietuvoje pirkti žemės, tik išnuomoti 99-niems metams. Statyti būtų galima padavus Vilniaus miesto savivaldybei savo planą ir praėjus tam tikrą konkursą. Dėl Medininkų pilies yra suruošta daug istorinės medžiagos, bet yra lėšų klausimas.

2. Kodėl Liet. Resp. Seimas iki šiol negalėjo sudaryti sąlygas Lietuvoje apdrausti bankuose indėlius. Yra žinoma, kad Č. Juršėnas yra baigęs Vilniaus universitetą ir komunistų partijos aukštąjį mokyklą, lygia su universiteto mokykla.

Č. Juršėnas tarp kitko atsakė, kad visiškai nubraukti tą jo gyvenimo kryptį negalima, nes buvo ir tam tikra nauda, nes partinėje mokykloje išmoko revizionizmą. Būdamas pažangus studentas šioje partinėje mokykloje jam leido imti knygų iš bibliotekos Spec. skyriaus, o tame Spec. skyriuje buvo Lenino, Stalino priešų knygos ir kitų knygų, kurių tuo laiku niekur kitur nebuvo galima gauti. Kad Vilniaus universiteto diplomai tai bazinis, o tas partinis diplomai buvęs ar nebuvęs.

Gediminas Kirkilas irgi baigęs tą komunistų partijos aukštąją mokyklą. Dėl Lietuvos bankų jis paaiškino, kad Seimas praeitais metais priėmė Lietuvos komercinių ir privačių bankų įstatymą, kuris sąlygoja bankus laikyti privalomus rezervus, kuriuos galima būtų panaudoti reikalui esant, indėlininkams. Anksčiau ta linkme jokių įstatymų nebuvo.

3. Č. Juršėno paklausta, ar Tarptautinis Valiutinis Fondas labai kontroliuoja Lietuvos ūkį?

Atsakyta, kad nėra tokio didelio spaudimo, bet kas užsako muziką, tam pagal tą muziką ir reikia šokti.

4. Užklausta apie mažas politinių kalinių ir tremtinių pensijas. Seimo pirm. Č. Juršėnas atsakė, kad tam tikros išlygos tremtinėms dėl pensijų yra daromos, bet dėl vasybės neturtingumo neįmanoma daugiau padaryti. Kai valstybė turės daugiau pinigų, tie dalykai papildomai bus sprendžiami.

5. Kitas svarbus klausimas buvo - kodėl Lietuvos valdžios per penkis metus negalėjo įvesti tvarkos pasienio kontrolėse?

Atsakytas Č. Juršėno buvo, kad

didesnė Lietuvos turistų dalis atskrenda lėktuvais ir toje srityje problemų nėra. Geležinkelių keliaujantiems irgi nėra sunkumų. Problema yra Lenkijos pasienyje ir problema ne vien Lietuvos. Dabar sudaryta sutartis ir ta problema mažėja. Techniškai ten turėtų būti daugiau kelio juostų.

6. Buvo paklausta ar Lietuvos vadai supranta, kad be tvarkos šalies administracijoje įvedimo, šalis negali ir negalės progresuoti. Kodėl tos netvarkos nepašalina? Padavė raštą perduoti prezidentui Brazauskui.

7. Buvo paklausta apie rusų kapus miesto centruose - Sauliuose, Birštone. Ar negalėtų Lietuvos vyriausybė susitarti su rusų dėl jų iškelimo. Kitas nusiskundimas buvo dėl gerų išviečių trūkumo Lietuvoje.

8. Vienas jaunuolis paklausė ar jis galės atgauti motinos ūkį Lietuvoje, kurio nuosavybės dokumentus jie turi. Jis norėtų važiuoti į Lietuvą gyventi ir dirbti savo paveldėtą žemę.

G. Kirkilas atsakė, kad tas reikalas dar labai sudėtingas, kad Lietuvos konstitucija nepripažįsta dvigubos pilietybės ir t.t.

9. Paklausta ir kokius planus jie turi sekantiems rinkimams Lietuvoje ir koks numatytas sekantis kandidatas Lietuvos prezidentui?

Vytautas Bogušis atsakė, kad Krikščionys Demokratai labai ruošiasi ir sekančius rinkimus būtina laimėti, bet, kad ir LDDP partija rimtai pasiruošusi rinkimams. Partijų Lietuvoje yra 24-rios, Seime yra 10-šimt partijų. Jam atrodo, kad šitie rinkimai nebus toki sudėtingi.

Seimo pirm. Č. Juršėnas pasakė, kad jeigu jie pralaimės, tai jie neseks Konservatorių pavyzdžiu ir Anglijos karalienei nesisuks.

10. Dar buvo paklausta iš kur taip staigiai Lietuvoje tiek daug praturtėjusių žmonių atsirado ir ar jie moka valdžiai atitinkamus mokesčius? Kodėl senatvės pensijos tokios mažos?

Seimo pirmininkas atsakė, kad mokesčių mokėjimas dabar sureguliuotas. Pensijos pagal šiandieninį Lietuvos ekonominį lygį ir, kad dabartinė valdžia dar nespėjo ankstyvesnios valdžios klaidų ištaisyti, bet dar turi laiko ir ištaisys.

Susirinkę į susitikimą Melbourno lietuviai susidarė nuomonę, kad atvykę svečiai iš Lietuvos yra universalūs politikai - diplomatai.

Dėl laiko stokos, konsulas K. Lynikas klausimus sustabdė ir iškviėt Jurgi Rubą prie mikrofono, kuris svečiams padėjo už atsakymą į visus pateiktus klausimus.

Seimo pirm. Česlovas Juršėnas padėjo susirinkusiems už dėmesį, už pastebėtas problemas, už kantrybę ir geranoriškumą. Įteikė Kęstutiui Lynikui albumą - „Senoji Lietuvių Skulptūra“.

Visi buvo pakviesti į Klubo salę kavutei ir pasivaikinti įvairiais mūsų gerų šeiminių suneštais skanumynais.

Mano padėkos žodis skirtas ALB Krašto ir Apylinkės Valdybos vadovams už supratimą ir įvertinimą Melbourno lietuvių vyresniosios kartos ir sumanų vadovavimą.

Mirė kun. Jurgis Sventickas. Vilkaviškio vyskupas Juozas Zemaitis telegrama pranešė jog mirė Seirijų altaristas kunigas Jurgis Sventickas. Kunigas J. Sventickas gimė 1912 metais, kunigystės šventimus gavo 1937-aisiais. Paskutiniaisiais metais, kaip altaristas, gyveno Seirijuose, netoli Lazdijų. Velionio kunigo Jurgio Sventicko laidotuvės įvyko rugpjūčio 9 d, 12 val. Seirijuose.

Policininkai - iš miestų. Policijos akademija šiemet renka studentus į policininkų ir policijos laidininkų specialybę bei būsimojus specialius bausmių vykdymo įstaigoms. Populiaresnė pirmoji specialybė. Į ją bus priimta 450 vaikinių (po du pretendentes į vieną vietą) ir 50 merginų (po penkias norinčias į vietą). Pasak priėmimo komisijos atsakingosios sekretorės G. Udrienės, mažėja norinčiųjų studijuoti iš kaimo vietovių. Jos manytu, tai lemia sunkėjanti materialinė padėtis, nes kai kas negali užsimokėti ne tik už bendrabutį, bet ir už kelionę. Mandatinė komisija Policijos akademijoje darbą baigė liepos 21 diena.

Baltarusija: pirmieji kunigystės šventimai nuo Sovietų Sąjungos žlugimo. Vienintelėje Baltarusijos kunigų seminarijoje Gardine įšventinti pirmieji vietiniai kunigai nuo Sovietų Sąjungos žlugimo. Vyskupijos kurijos teigimu, dar keli seminarijos auklėtiniai bus įšventinti kunigais rugsėjo mėnesį. Baltarusijoje katalikų tikėjimą išpažįsta apie 2 milijonai žmonių, sudarancų penktadalį visų šalies gyventojų ir gyvenančių daugiausia šalies vakaruose. Ten taip pat dirba apie 90 kunigų iš Lenkijos. Bažnyčios duomenimis, Gardino kunigų seminarijoje studijuoja 202 seminaristai.

JAV Senatas ėmėsi priemonių prieš nesąžiningus diplomatus. JAV Senatas priėmė nutarimą nemokėti Jungtinėms Tautoms 10 mln. dolerių, jei ši tarptautinė organizacija atsakys pranešti įsiskolinusių diplomatų pavardes. Senato respublikonų vadovas Bob Dole pareiškė, kad Kongresas neturi sėdėti sudėjęs rankų ir žiūrėti, kaip JT dangsto nesąžiningus diplomatus. Įvairūs pareigūnai vien Niujorko miestui skolingi 9 mln. dolerių. Į šią sumą įeina ir baudos už automobilių stovėjimą neleistinose vietose, nesumokėtos butų nuomos, gydymo, resotranų sąskaitos. „Ir taip neįstengiam apmokėti išlaidų, o tuo tarpu diplomatai slepiasi už žydros JT vėliavos“, - pyko Dole. Tai dar labiau gadina ir taip pašlijusį JT įvaizdį. JT negaus pinigų, kol organizacijos generalinis sekretorius nepateiks Valsybės departamentui skolininkų pavardžių.

Rugpjūčio 23 d. prasidėjo 7-iejį mokslo metų akurtime Kauno Vytauto Didžiojo universitete. Šimet į pirmąjį kursą priimta 479 studentai, kurie mokysis 20 įvairių specialybių. Bakauro laipsniui įsigyti universitete mokosi 1783 studentai.

Rugsėjo 1-ąją Vilniaus Katedros aikštėje vyko šventinis koncertas "Beauštanti aušrelė". Jis skirtas mokslo metų pradžiai ir M.K. Čiurlionio 120-osioms metinėms. Šventės pradžiai kompozitorius Giedrius Kuprevičius parašė kūrinį "Beauštanti aušrelė".

Branduolinio ginklo reikia Prancūzijos ir Europos saugumui garantuoti

Edita Urmonaitė

Prancūzijos prezidento Jacques Chiraco sprendimas nuo šių metų rugsėjo pabaigos atnaujinti branduolinius bandymus Ramiojo vandenyno Mururoa atole buvo nevienareikšmiškai priimtas ir sukėlė nemažą žaliųjų bei Australijos, Naujosios Zelandijos ir Japonijos gyventojų pyktio bangą.

Apie tai, kodėl Prancūzijai reikalingas atominis ginklas, pasakoja Serge Gruoard, jau seniai nagrinėjantis strategijos ir gynybos klausimus. Baigęs Nacionalinę administracijos mokyklą (IENA), šiuo metu jis dėsto tarptautinius santykius Paryžiaus politinių mokslų institute (ScPo). Būdamas tik 37 metų, jis yra vienas žinomiausių Prancūzijos gynybos specialistų ir šiais klausimais patarinėjo J.Chiracui jo rinkimų kampanijos metu.

- Tuo metu, kai įtampa tarp Rytų ir Vakarų beveik išnyko, Prancūzija ėmėsi daug kainuojančių branduolinių bandymų. Kodėl?

- Pirmiausia, nusiginklavimo bumas jau baigėsi. Iš esmės lietė tik JAV, SSRS ir iš dalies Vakarų Europą. Dabar mes gyvename tokiu, metu, kai branduolinis ginklas gali išplisti tokiose šalyse kaip Irakas, Iranas, Indija ar Pakistanas. Taigi ne nusiginkluojame, bet priešingai - ginklai plinta. Atsisakyti mūsų pačių branduolinio ginklo, kurį jau turime trisdešimt metų, tobulinimo, tuo labiau kad šiandien dar nėra aišku, kaip toliau vystysis įvykiai tarptautinėje arenoje ir iš kur gali kilti grėsmė. Antra, nuo pat pradžių atominis ginklas Prancūzijai padėjo išlaikyti nepriklausomybę ir apsidrausti nuo galimos SSRS agresijos. Mes negalėjome būti tikri, kad SSRS agresijos Vakarų Europoje atveju JAV tikrai mus būtų gynusios.

- Tai reikštų, kad Prancūzija nepasitiki JAV?

- Žinoma, nepasitiki. Generolas Ch.de Gaulle tai apibūdino sakdamas: „Paryžius ne Cikaga“. Kodėl branduolinio užpuolimo atveju JAV turėtų imtis didžiulės rizikos ir ginti Prancūziją, Vokietiją ar Belgiją? Bet kokiu atveju generolas Ch.de Gaulle šį klausimą išsprendė mūsų pačių branduolinio ginklo kūrimu, ir šiandien Prancūzijos strateginis ginklas gali pakankamai daug. Turėti branduolinį ginklą taip pat labai svarbu Europos Sąjungos likimui. Jeigu ES nori tikrai būti stipri tarptautinė jėga, galinti pati apsiginti ir garantuoti stabilumą Europoje, be efektyvaus ir patikimo atominio ginklo mes neapsieisime. Koks yra Europos statybos, žemyne suvienijimo tikslas, jeigu mes nesugebėsime būti visiškai nepriklausomi ir stiprūs? Jei neklystu, Lietuva ir kitos Rytų Europos valstybės ES taip pat pirmiausia siekia saugumo ir stabilumo.

Ar turimo branduolinio ginklo Prancūzijai ir Europai pakanka? Ar naujam konfliktui įsiliepsnėjus, neteks ir vėl, kaip per šaltąjį karą, stabilumo garantų ieškoti kitoje Atlanto pusėje?

Pirmiausia, gali būti, kad net šaltojo karo metu Prancūzijos

atominė jėga mums pagelbėjo. Šiandien labai sunku pasakyti, ar Sovietų Sąjunga nebūtų toliau tęsusi savo ekspansijos į Vakarus, jeigu mes neturėtume šio ginklo. Beprotiškos ginklavimosi lenktynės, kuriose dalyvavo JAV ir SSRS, neturėjo jokios prasmės. Ginklų kiekiu Prancūzija šioms šalims neprilygsta, bet kokybe, esu įsitikinęs, - taip.

- Iš ko susideda Prancūzijos atominis ginklas?

- Pradėkime nuo strateginių ginklų. Tarp jų yra 18 balistinių Albiono plynaukštės raketų, turinčių megatoninį pajėgumą ir savo laiku galėjusių pasiekti Rusiją. Antroji ir svarbiausia mūsų strateginių pajėgų dalis yra 5 povandeniniai laivai, taip pat turintys megatoninio pajėgumo raketas. Trečioji strateginių pajėgų dalis yra 36 bombonešiai „Mirage 2000N“. Be šių strateginių pajėgų, mes taip pat turime taktinių ginklų, paprastai mažiau galingų. Tai stacionarios raketos „Adess“, galinčios skristi kelis šimtus kilometrų.

Be jų, mes turime lėktuvnešius, kurie taip pat apginkluoti atominėmis bombomis. Prancūzijos branduolinių pajėgų galia yra 110 megatonų. Hirošimos bombos galia buvo 15 tūkstančių tonų. Atominių galvūčių skaičius siekia tris-keturis šimtus.

- Ko Prancūzija siekia branduoliniais bandymais?

- Dviejų dalykų. Pirmiausia, mes norime geriau suprasti keletą reiškinų, vykstančių sprogtant vandenilinei bombai, ir ją geriau modeliuoti. Tai oficiali versija. Iš tikrųjų mes norime sukurti naują raketą su nauja branduoline galvute povandeniniams laivams. Kitaip tariant, norime sukurti naują patikimą ir modernų puolamąjį ginklą. Reiktų pasakyti, jog britai ir amerikiečiai taip pasielgė jau prieš kelerius metus. Mes sekame jų pavyzdžiu.

- Ar tai yra tikroji priežastis, dėl kurios Prancūzijos prezidentas J.Chiracas ėmėsi naujų bandymų, nors F.Mitterrand vyriausybė jų buvo atsisakiusi?

- F.Mitterrand branduolinių bandymų atsisakė kaip tik tuo metu, kai juos reikėjo vykdyti. 1992 metais F.Mitterrand sprendimas buvo per daug asmeninis. Jis su niekuo nesitarė ir neklausė kitų požiūrių. Jeigu tuo metu Prancūzija būtų atlikusi dar keletą bandymų, dabar mes būtume ramūs.

- Ar atominio ginklo argumento pakanka tam, kad Prancūzija galėtų vaidinti svarbų tarptautinį vaidmenį?

- Branduolinio ginklo Prancūzijai reikia ne pulti, bet garantuoti mūsų nepriklausomybę ir saugumą. Jeigu tarptautinėje arenoje mes norime likti galinga valstybe, kurios nuomonės klausoma ir ji gerbiama, mes negalime neturėti branduolinio ginklo. Pavyzdžiui, 1956 metų Suez kanalo krizės metu Prancūzija neturėjo atominio ginklo ir negalėjo tinkamai atsakyti į SSRS iškeltą ultimatumą. Šiandieninė atominio ginklo svarbą iliustruoja Bosnijos krizė. Žinoma, kad apie patį atominio ginklo panaudojimą ir kalbos negali būti, bet be jo

Prancūzija ir Europa negalėtų kalbėtis su Rusija ir ypač JAV, šioje krizėje taip pat dalyvaujančiomis, kaip lygios su lygiais. Atominis ginklas yra svarbus tarptautinio žaidimo įrankis, padalijantis pasaulį į dvi dalis - jį turinčius ir kitus, likusius kažkokia prasme „už borto“. Del tos pačios priežasties Jungtinės Valstijos darė viską, kad Irakas atominio ginklo neturėtų. Priešingu atveju Persijos įlankos karas ir JAV intervencija būtų buvusi labai pavojinga, greičiausiai neįmanoma.

- Bet ar atominis ginklas yra vienintelis tarptautinio autoriteto palikimo garantas?

- Ne, aš tikrai taip nemanau. Būtina politinė valia ir drąsa, be kurios atominis ginklas, iš esmės skirtas ne kariniams veiksams, bet daugiau grąšinimui, būtų neefektyvus. Iš kitos pusės, neturint branduolinio ginklo, kišimasis į tarptautinius konfliktus yra beveik neįmanomas ir labai pavojingas. Vokietija, pavyzdžiui, yra didelė ir stipri valstybė, bet neturėdama branduolinio ginklo ji šiandien negali veikti visiškai laisvai ir

sprendžiant Bosnijos krizę beveik nedalyvauja. Kitaip tariant, kol kas atominis ginklas lieka vienu svarbiausių tarptautinio žaidimo faktorių.

- Ar Prancūzijai nekelia nerimo Australijos ir Naujosios Zelandijos pyktis dėl jūsų atnaujintų bandymų?

- Šių šalių pozicija prieš Prancūzijos branduolinių bandymus mums gali padaryti žalos. Mano supratimu, jų pozicija nėra visai racionali. Mūsų atominiai bandymai yra nedidelės galios ir vyksta visiškai saugiai. Kyla klausimas, kodėl Naujosios Zelandijos ir Australijos vyriausybė beveik nesmerkia Kinijos atominių bandymų, kurie vyksta daug prastesnėmis saugumo sąlygomis ir arčiau šių šalių teritorijos. Kodėl Japonija, prieštaraujanti Prancūzijos bandymams, nesima sankcijų prieš Kiniją?

Nemanau, kad iš esmės australai ir tuo labiau japonai yra taip labai nusiteikę prieš Prancūzijos atominius bandymus, kaip tai pateikia spauda.

„L.R.“

Prabėgo 35-keri metai...

Adelaidės Lietuvių Katalikių Moterų Draugija Draugijos Metinėje Šventėje - Žolinėse šventė ir 35-kerių metų veiklos Sukaktį.

Buvo nuostabios dienos, nė debesėlio, saulė, vėsus gaivinantys vėjais, lyg Lietuvos rugpjūtis.

Šėstadienį, rugpjūčio 19 d., 9 val. ryto buvo trumpa programėlė per Liet.Radio Valandą. Valandėlę perdavė Dr-jos pirmininkė Salomėja Vasiliauskienė, paruošė sekr. Saulėnė Pusdešrienė.

Pirmininkė pasveikino Dvasios Vadą, nares ir visus Adelaidės lietuvius Sukakties proga.

Žodį tarė Dr-jos Dvasios Vadas kun.Juozas Petraitis, mintimi, kad Šventės proga mąstome apie mūsų Dangiškąją Motiną Svč.Mergelę Mariją su siela ir kūnu paimtą į Dangų. Apie Jos žvilgsnį į mus klaidžiojančius dvasinėse tamsybėse, kvietimą gyventi gyvo Tikėjimo šviesoje. Sveikino nares ir v-bą Sukaktyje, dėkojo už pasiaukojimą bendrame darbe, linkėjo Marijos globos.

Toliau paminėta Liet.Kat.Moterų Dr-jos įkūrimas Lietuvoje, uždarymas komunistų okupacijoje. Išreikštas džiaugsmas, kad išnešus Draugiją išėivijon ir ją įkūrus Adelaidėje 1960 metais, išlaikyta 35-keris metas. Džiaugsmas, kad dabar laisvoje Lietuvoje jau kuriasi ir atsikuria Katalikių Moterų Draugija. Tikimės nuoširdaus bendravimo dirbant sutartinai Lietuvos Bažnyčios ir Lietuvos Tautos gėriui.

Valandėlė pajavairinta giesme ir daina.

Sekmadienį rugpjūčio 20 d., 10.15 val. šv.Kazimiero bažnyčioje paruošta šv.Valanda Marijos Garbei.

Išstarytas švč.Sakramentas. Prie žvakių šviesa ir gelėmis išpuosto Altoriaus, rinkomės su Pirmininkės našama Dr-jos vėliava, narėm palydint, vilkėjome tautiniais rūbais. Marijos statulą puošė puiki puokštė žiedų, apšvietė jauki žvakių liepsnelių šviesa. Už gyvas ir mirusias nares Garbingąją rožinio dalį pravedė B.Budrienė, Dr-jos narės prieš kiekvieną paslaptį įsiterpė jautriausias skaitymais iš „Marijos Litanijos“.

Sv.Mišias aukėjo kun.J.Petraitis. Prieš mišias pašventino žolynėlius. Skaitymus atliko Dr-jos Pirmininkė, Aušk atnešė G.Damaševičienė ir S.Pusdešrienė. Kun.Klebonas pasakė pamokslą, sveikino Dr-ją Sukaktyje. Sv.Kazimiero Bažnytinis choras, vadovaujant N.Masiulytei-Stapleton jautriai giedojo Marijai skirtas giesmes. Išeinant iš bažnyčios žmonėms įteikti pašventinti žolynėliai.

Parapijos salėje vyko kuklios padėkos vaišės. Stalai papuošti pavasariškais gelsvais ir baltais narcyzais, scenoje Dr-jos vėliava. Susėdo prie stalų virš 100 asmenų. Klebonas palaimino vaišių stalą.

Užkandus Dr-jos pirmininkė Salomėja Vasiliauskienė Šventės ir 35 metų veiklos proga visus pasveikino. Ragino laikytis

(Nukelta į 7-tą psl.)

Lietuvių Jaunimo Dienos. Kanada, 1995 gruodžio 26-1996 sausio 1 dienomis

Hamilton-Toronto. Lietuvių Jaunimo Dienų registracijos mokeskis \$380 prieš 1995 m. lapkričio 6 d., o po - \$420. Prašome prisiųsti \$200 (mokėjimo kaina) iki lapkričio 11 d. užtikrinti vietą. Kainos kanadiškais doleriais. Kaina įskaito viską kas yra paminėta (taip pat Naujų Metų bilietas) ir transportacija. Informacijos kreiptis: Matas Stanevičius, 1324 2nd Concession Road West, Lynden, Ont. L0R 1T0, tel. (905)627-0624

IS MUSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Tautos Sventę rugsėjo 8 d. - penktadienį pirmieji paminėjo „Tėviškės Aidų“ Redakcija, Administracija, Kompiuterio ir Ekspedicijos darbuotojai, parušę laikraščio išsiuntimą paštu. Po maldos už Tėvynę ir Marijos Gimtadienio šventę, per vaisės žodį tarė Redaktorius Edvardas Sidlauskas. Poetas Juozas Mikštas pateikė savo patriotinės kūrybos eilėraščių.

Melbourno Arkivyskupo įsakymu visoms Arkivyskupijos parapijoms ir imigrantų kapelionams rugsėjo 3 d. per pamaldas padaryti rinkliavą senų kunigų išlaikymo fondui. Pas mus per bažnyčios aukštos nuomos ir parapijos išlaikymo rinkliavos buvo paskirta \$100 ir banko čekis įteiktas Arkivyskupijos „Priest's Retirement Foundation“.

Pranešimas

Melbourno Lietuvių Klubo metinio susirinkimo įvykstančio š.m. rugsėjo 23 d. šeštadienį, 2 val. p.p. Darbotvarkė:

1. Susirinkimo atidarymas
 2. Mirusiųjų narių pagerbimas
 3. Naujų narių pristatymas
 4. Susirinkimo sekretoriaus kvietimas
 5. Mandatų Komisijos kvietimas
 6. Praėjusių metų susirinkimo protokolo skaitymas
 7. Pirmininko pranešimas
 8. Išdėtininko pranešimas
 9. Revizoriaus pranešimas
 10. Revizijos komisijos pranešimas
 11. Diskusijos dėl pranešimų ir jų priėmimas
 12. 1995-96 metų sąmatos pateikimas ir tvirtinimas
 13. Naujos klubo valdybos sudarymo klausimas
 14. Revizijos komisijos rinkimai
 15. Mandatų komisijos rinkimai
 16. Klausimai ir pasiūlymai
 17. Susirinkimo uždarymas
- Melb. Lietuvių Klubo Valdyba

1995 m. rugpjūčio mėn. „Tėviškės Aidams“ aukotojų sąrašas:

1995 m. rugpjūčio mėn. „Tėviškės Aidams“ aukotojų sąrašas: \$360 Melb.Liet.Parapijos rinkliava, po \$100 E.ir V.Stagiai, Liet.Karių Veteranų Ramovė Melb., \$50 H.ir A.Petrauskai, \$41.54 J.Domeika, po \$20 A.Galiauskienė, P.Mažylis, po \$15 J.Ciurinskas, A.Pėčiulis, po \$10 V.Juod, M.Narušienė, J.Zitkevičienė, po \$5 M.Gavenienė, G.ir B.Kymantai, M.Svedienė.

Visiems prisitūsiams prenumeratą ir aukas nuoširdžiai dėkojame.

„Tėviškės Aidų“ administracija

REMKIME AUSTRALIJOJOS LIETUVIŲ FONDA

nes jo tikslas yra:- Skatinti, remti ir puoselėti lietuvių tautinę kultūrą, mokslą, švietimą, meną ir kitas lietuvių apraiškas. Fondo stiprinsime ir jį ugdydysime, jei įvairiomis progomis jam aukosime, stosime jo nariais ir nepamiršime jo surašydami testamentus. Testamentuose reikia įrašyti tiksliai angliškąjį Fondo pavadinimą ir adresą:

AUSTRALIAN LITHUANIAN FOUNDATION INC.
50 Errol Street, North Melbourne, Victoria.
Visą korespondenciją ir aukas prašome slųsti adresu:
P.O. Box 11, North Melbourne. Vic. 3051
A.L. Fondo Valdyba.

Juozas Bratiška po sunkios operacijos dabar namuose slaugomas savo žmonos Onutės. Rugsėjo 3 d. jam suteikti šv.Sakramantai. Geros sveikatos jam linki ir visi „Tėviškės Aidų“ Ekspedicijos darbuotojai.

Katalikiškos Spaudos mėnesio proga „Tėviškės Aidų“ paramai per kapelioną įteikė Vladas ir Elvyra Stuikevičiai \$50, Juozas ir Jadvyga Petraičiai \$25. Jiems nuoširdžiai dėkoja laikraščio leidėjas ALK Federacijos Valdyba.

Parapijos Sekmadienio Mokykla pamokų neturės rugsėjo 17 d., nes tą sekmadienį, kai beveik visi mokiniai yra skautai, su Džiugo Tuntu išvažiuoja dienos iškylai ir su tėveliais į sniego kalnus - Mt.Buller - 246 klm nuo Melbourn. Jiems visiems laimingos kelionės, paslydinėti po sniegą ir laimingai sugrįžti!

Pranešimas

1. Gautas laiškas iš Z.E.Leschen, kuri daro studijas ir tyrinėjimus apie 1947-1952 metų emigrantų - pabaltiečių per gyvenimus ir įsikūrimą Australijoje. Susidomėję rašykite arba skambinkite: Mrs. Z.E.Leschen, RMB 1540, Myrtleford, 373, (057)542279.

2. Gautas laiškas iš Sonia Mycak, kuri studijuoja etninę literatūrą Australijoje (stipendija tam remiama Federalinės valdžios) Norėtų gauti žemiau pateiktas informacijas:

- 1) rašytojų pavardės ir jų veikalus
- 2) kas padėjo išleisti leidinį
- 3) literatūrinės ir artistinės grupės apylinkėje
- 4) leidėjų ir laikraščių pavadinimai
- 5) bendruomenės archyvai

(Atkelta iš 6-to psl.)

Palaimintojo Arkivyskupo Jurgio Matulaičio žodžių „melskis ir dirbk“, visas parapijietes prašė jungtis prie Draugijos. Pasidžiaugė Draugijos atsikūrimu Lietuvoje.

Draugiją sveikino Apyl.Valdybos pirmininkė J.Vaboliene. Užsiminė, kad jubiliejus visada gražiai nutiekia, o 35-keri metai veiklos tai yra labai ilgas ir turiningai eitas kelias. Bendruomenės vardu sveikino ir dėkojo už teiktą stiprybę netik Parapijai, bet ir Bendruomeni. Linkėjo Dievo palaimos.

Ateitininkų vardu sveikino pirmininkas Augustinas Kubilius. Įdedu Jo žodį: Garbė ir privilegija pasveikinti Jus Adelaidės rinktinės lietuves moteris susibūrusias Katalikių Moterų Draugijoje po Tiesos ir Meilės vėliava ir

A+ A. Vitas Kasperaitis

- Pavargusias akis užmerkiau, bet ne čia, Dieve, amžinojo poilsio įieškojau po tėviškės padange žydinčia, skaisčia ir prie tėvų Milžinkapio žaliųjų gojų.

Vitas užmerkė akis šioje svečioje šalyje š.m. rugpjūčio 21 d. Jis buvo gimęs Survalkijoje 1924 m. Kudirkos Naumiesčio apylinkėje. Į Australiją atvyko 1952 m. Atlikęs darbo prievolę, apsigyveno Melbourno priemiestyje Claytone. Čia su žmona Veronika išaugino dvi dukras - Rūtą ir Rožę. Jos lankė mūsų Sekmadienio mokyklą ir ją baigė, buvo ir skautės, o motina Veronika dirbo ir mokyklos Tėvų komitete, kai anuomet mūsų pamaldos vyko Sv.Jono bažnyčioje. Abi dukros jau sukūrusios šeimas.

Vitas virš 30 metų dirbo General Motors automobilių gamykloje. Čia buvo darbštus, sumanus, sąžiningas, tai ir iškilo į tos gamyklos vieno skyriaus vadovu! Lietuviškame gyvenime buvo veiklus, su šeima nuolatinis lietuviškų pamaldų dalyvis, dalyvaudavo įvairiuose

6) organizacijos ir jų vadovai.

Suinterasuoti rašykite ar skambinkite: Mrs.S.Mycak, School of English, The University of New South Wales, Tel. (02)3852298 - Fax (02)385-1047.

3. Sveikatos Departamentas praneša, kad visiems piliečiams pasiekus 60 metų ir dar neturintiems „Senior Citizen“ kortelės kreiptis: Seniors Card Program, P.O. Box 4316 PP, G.P.O. Melbourne, 300. tel. (03) 9616-8241, Fax (03) 9616-8332.

Korteles turintiems piliečiams suteikiami įvairūs finansiniai palengvinimai.

4. Melbourno Octoberfest-Exhibition Society Inc. kreipiasi į

minėjimuose, remdavo lietuvišką veiklą. Išėjęs į pensiją su žmona apsigyveno Morningtone - kurortiniame mieste prie jūros, bet jau buvo silpnas ir čia Dievas pasišaukė jį į Amžinybę. Gausus draugų būrys dalyvavo Rožančiuje prie karsto, laidotuvių šv.Mišiose ir palydėtas į vietos kapines. Išėkis, mielas Vitai, Viešpaties Ramybėje. PD

Melbourno Apylinkės lietuvių organizacijos ir prašo prisijungti prie šių metų spalio 27-28-29 iškilmės. Iškilmių metu siūloma veltui suteikti status pardavinėti tautiškus suvenyrus ir t.t. ir dalyvauti tautiniais rūbais ir vėliava eisenoje.

Melbourn Oktoberfest, Exhibition Society Inc., H.Frei P.O. Box 1221, North Richmond, 3121. Tel. (03)9349 1469.

Dėl smulkesnių informacijų galite skambinti P.Mičiuliui, tel. 9807-9181, ar raštu P.O. Box 2150, Mt. Waverley 3149.

Melbourn Apyl.Valdybos Sekretorius P.Mičiulis

Prabėgo 35-keri metai...

švenčiančias savo dangiškosios Globėjos Marijos šventę- Zolines ir kartu minančias 35 metų darbo sukaktį.

Kiek menu, Jūsų Draugijoje vyko visa eilė evoliucijų jau vien dėl vardo, pav. Adelaidės Lietuvių Katalikių Moterų Draugija buvo: Parapijos Moterys, Caritietės, Carito Ponios, Carito Sputnikas.

„Parapijos Moterų“ valdyba galutinai įstatai Parapijos Moteris į šiandieninius organizacijos rėmus.

Dirbkite, sesės, Marija Jūsų neapleis. Jūs savo darbais esate Evangelijos ir Marijos ir Mortos. Jūs patarnaudamos Parapijai, patarnaujate Pačiam Kristui.

Ateitininkų linkėjimai Jūsų šventėje - giedros jaunatviškos nuotaikos ir ištvermės darbuose.

Carito - Parapijos Tarybos vardu sveikino pareng.vadovas V.Opulskis. Paminėjo, kad Caritas rūpinasi Parapijos reikalais, bet visada, o ypač bėdose padeda Liet.Kat.Moterų Dr-ja. Linkėjo energijos ir mielo bendradarbiavimo.

Sv.Kazimiero choro vardu sveikino vadovė Nemira Stapleton ir dėkojo, kad kaip giedamoje giesmėje „Graži, Tu Marija“ Dr-jos narės gieda, dirba visada su gražia šypsena, palinkėjo gražių metų.

Pirmininkė atskridusi iš Canberros perskaitė vienos iš mūsų Draugijos Kūrėjų- Agutės Stepanienės sveikinimą. Įdedu Jos nuoširdžius žodelius: Sveikinu visas Draugijos nares sėkmingai besidarbuojančias Dievo garbei, artimo meilei ir brangiai mūsų Tėvynei Lietuvai.

Iš visos širdies linkiu Valdybai ir visoms narėms stiprios sveikatos ir kantrybės, kad dar ilgai ilgai gyvuotų Adelaidėje Liet.Kat.Moterų Draugija. Jūsų A.Stepanienė.

Pirmininkė pasidžiaugė Dr-jos Kūrėjos sveikinimu.

Tris nuotaikingas daineles padainavo „Nemuno Dukros“. Jos visos keturios yra aktyvios Dr-jos narės.

Klebonas - Dvasios Vadas kun.Juozas Petraitis padėkojo susirinkusių parapijiečių būriui. Pasisakė, kad čia nesijaučia našlaičiu, yra globojamas Dr-jos ir ypač, kai yra svečių. Sveikino Dr-ja, jos valdybą 35 metų Sukaktyje. Įteikė dovaną.

Pirmininkė nuoširdžiai padėkojo sveikinusiems ir už pagalbą metų bėgyje visiems šiandien mūsų šventėje gausiai susirinkusiems.

Zengiamie į 36-tuosius veiklos metus, padėk mums, mūsų Draugijos Globėja - Svč.Mergele Marija. Stengsimės eiti tuo tikruoju gyvojo Tikėjimo šviesos keliu, malda ir darbu užpildyti Draugijos veiklos dienas. S.P.

Šv.Sostas reikalauja Teisingo sprendimo

Vatikano Spaudos salė paskelbė komunikatą, kuriame pakartojama Šv.Sosto pozicija ryšium su Balkanuose vykstančiu karu ir paneigiami spaudoje šiomis dienomis pasirodę pranešimai, kuriuose sakoma, kad Vatikanas emėsis neformalaus tarpininkavimo sprendžiant Bosnijoje Hercegovinoje vykstantį karą. Paskelbtame pranešime akcentuojami penki dalykai:

Pirma, apaštalinis nuncijus neseniai buvo susitikęs su Bosnijos serbų atstovais. Tačiau pastarieji pasimatymai įvyko patiems serbams pageidaujant.

Antra, Šventasis Sostas nesiemė jokio neoficialaus tarpininkavimo, o

buvo tik išklaudytos tiek vienos kare dalyvaujančios pusės, tiek ir antros nuomonės.

Trečia, Šv.Sosto atstovas, susitikimų metu, vieniems ir kitiems priminė būtinumą kuo greičiau nutraukti karą o taip pat griežtai pasmerkė nežmonišką elgesį su civiliais gyventojais.

Ketvirta, buvo pakartota, jog Šv.Sostas nesutinka su tokiais siūlomais konflikto sprendimo būdais, kurie reikštų prievartinį civilių gyventojų išskeldinimą iš jų gimtųjų vietų.

Penkta, šie konfidencialūs susitikimai įvyko dėl to, jog Šv.Sostas yra įsitikinęs, kad ieškant karinio konflikto teisingo sprendimo, būtina bandyti visas galimybes. LRTV

Eritrėja

Šv. Sostas užmezgė diplomatinis santykius su Eritrėja - nedidele, prie Raudonosios jūros esančia, Afrikos valstybe, kuri tik prieš dvejus metus tapo nepriklausoma.

Šiuo metu Eritrėjoje gyvena 3 milijonai 700 tūkstančių žmonių, tai yra lygiai tiek pat kaip ir Lietuvoje; plotu Eritrėja yra du kartus didesnė už Lietuvą. Nuo devynioliktojo amžiaus pabaigos iki antrojo pasaulinio karo vidurio, Eritrėja buvo kolonizavę italai. Pokario metais ją administravo britų kariuomenė. 1952-aisiais Eritrėja buvo prijungta prie Etiopijos. tuoj pat po prijungimo prie Etiopijos, susikūrė ginkluota eritričių opozicija. Per 30 metų, kovose ir dėl Etiopijos represijų, kurios ypač paastrėjo, kai Etiopiją ėmė valdyti pulkininko Menghistu vadovaujama komunistų vyriausybė, žuvo

daugiau negu 200 tūkstančių eritričių, tarp jų apie pusantro šimto tūkstančių civilių. Galiausiai, pasikeitus Etiopijos režimui ir įsikūrus Jungtinių Tautų Organizacijai, prieš dvejus metus - 1993-ųjų balandžio mėnesį įvyko referendumas, kurio metu daugiau negu 90 procentų Eritrėjos gyventojų pasisakė už nepriklausomybę. Po mėnesio - tų pačių metų gegužės 24-ąją buvo iškilmingai paskelbta nepriklausoma Eritrėjos respublika.

Didesnė dalis dabartinės Eritrėjos gyventojų yra musulmonai. Krikščionių yra maždaug 100 tūkstančių: apie 70 tūkstančių koptų ir apie 30 tūkstančių lotynų apeigų katalikų. Kristaus mokslas šią Afrikos dalį pasiekė labai anksti. Pirmasis dabartinės Eritrėjos vyskupas, šv. Frumencijus gyveno 4 amžiuje LRTV

Ikonos aplink žemės rutulį

Zenevoje savo centrą turinti Ekumeninė Bažnyčių taryba pranešė, kad rusų kosminėje stotyje „Mir“, 400 klm. aukštyje, jau beveik dvi savaites aplink žemės rutulį skrieja dvi šv.Anastazija vaizduojančios ikonos. Abi ikonos, vieną - padovanotą Serbijos stačiatikių, kitą - Chorvatijos katalikų, palaimino popiežius Jonas Paulius II ir Maskvos stačiatikių patrijarchas Aleksijus II.

Liepos 25 ikonas į kosminę erdvę nugabeno rusų astronautai Anatolij

Solovjov ir Nikolai Budarin.

Ši, kiek ekstravagantiška, bet kartu labai įkalbingą mostą sugalvojo maldos už taiką Balkanuose grupė, kuriai priklauso Chorvatijos katalikai ir Serbijos bei Rusijos stačiatikiai. Ikonose pavaizduota šv.Anastazija, nukankinta 304 metais dabartinės Serbijos teritorijoje. Ir katalikai ir stačiatikiai ją garbina kaip taikos globėja, vaduotoją iš vergijos ir iš kalėjimo LRTV

neaiškus rusų karių judėjimas. Anot rusų karių Čečėnijoje vado Romanovo, Dudajjevo kariai paliaubomis naudojami proga pertvarkyti savo jėgas. Dudajevas pastarosiomis dienomis tvirtino, kad nenori nutraukti karo veiksmų, nes viliasi išsikvoti galutinę pergalę. Iš V.R. Tarp Panoramos

Politiniai Vadovai - karo nusikaltėliai

Spauda apie Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijos atstovo Tadeusz Mazowiecki raportą apie susidorojimus su civiliais gyventojais serbų užimtame Srebrenica mieste. Mazowieckio kelionės į Bosniją metu surinktais duomenimis, užėmę Srebrenica, serbai išžudė apie tris tūkstančius civilių gyventojų. Pristatęs savo raportą, Mazowiecki atsistatydino iš cinamų pareigų, motyvuodamas tuo, kad J.T. pastangos ginti žmogaus

Dienos įvykiai Krajinoje

Nors chorvatų užimtoje Krajinoje jau oficialiai galioja paliaubos, spaudos agentūros vis dar praneša apie nedidelio masto Chorvatijos kariuomenės ir serbų ginkluotų būrių susirėmimus. Tarpininkaujant Jungtinėms Tautoms buvo pasirašytas susitarimas, kad nuginkluoti serbai galės specialiu humanitariniu koridoriumi nekludomi pasitraukti iš Krajinos teritorijos. Tačiau serbų dalinių traukimasis neapsieina be susišaudymų. Vienas didžiausių incidentų įvyko kada Chorvatijos Migai apšaudė Bosnijos link traukiančių serbų kareivių ir civilių pabėgėlių koloną, žuvo 5 žmonės, kelios dešimtys buvo sužeisti.

Prasidėjus Chorvatijos kariuomenės ofensyvai Krajinoje, JAV buvo vienintelė Vakarų valstybė nepasmerkusi ir net nepapeikusi Zagrebo vyriausybės. Dėl to, spauda, komentuodama pastaruosius įvykius rašė apie amerikiečių pritarimą ar net paramą chorvatams. Santykių su Chorvatija diplomatinis užkulius atskleidė pati JAV vyriausybė. Valstybės departamento atstovas pranešė, kad pagal abiejų valstybių 1994 metais pasirašytą sutartį, pastaruoju metu Chorvatijoje dirbo amerikiečių

kariniai instruktoriai, daugumoje į atsargą išėję karininkai. Vis dėlto - patikslino amerikiečių atstovas, - buvo apsiribota tik chorvatų kariuomenės apmokymais ir jokios kitos karinės paramos Jungtinės Valstijos Chorvatijai neteikė.

Chorvatų ofensyva Krajinoje sukėlė naują pabėgėlių bangą. Šį kartą, bėga ne chorvatai ar bosniečiai musulmonai, bet serbai. Jungtinių Tautų duomenimis, šiomis dienomis Krajina paliko ar ketina palikti, daugiau negu 100 tūkstančių serbų tautybės pabėgėlių. Dalis jų traukia į serbų kontroliuojamas Bosnijos Hercegovinos sritis, dalis - į pačią Serbiją. Apie pastaruosius, trumpą telefoninį interviu Vatikano radijui davė Belgrade savo būstinę turinčios italų humanitarinės organizacijos narė Cristina Soriani. Krajina tuštėja. Nieks nenori ten pasilikti. Laukiame atvykstančių 25 tūkst. pabėgėlių; jau atvyko 15 tūkst. o likusieji atvyksta dabar. Prie Serbijos sienos susidarė 50 klm automobilių eilė. Belgrado veldžia, - kalbėjo Cristina Soriani, - nelabai noriai juos pasitinka, tačiau turbūt priims visą šią dabar į Serbiją plūstančią pabėgėlių bangą.

Lietuvių Radijo Tarnyba
Vatikanas

PUSTREČIŲ METUKŲ KALINĖ

Vytautas Kvedys

Siluvos miestelio (Raseinių r.) apylinkėse tarp kitų nežinomų kapų yra ir nežinomos pustrėčių metukų mergaitės kapas.

1944 m. praėjus frontui, apskrities centras iš sugriautų Raseinių buvo laikinai perkeltas į Siluvą. Ten namų rūšiai, daržinės buvo prigristos suimtųjų.

Kaip prisimena senesni žmonės, 1944-1945 m. žiemą (galėjo būti ir 1945-1946 m.) žmonės, eidami pro žydo Kyvo namą, kuriame už spygliuota viela apraizgytų langų kalėjo moterys, dažnai matydavo ant palangės pastatytą mažą mergaitę juodais marškinukais. Ji

ten stovėdavo vis labiau nykstanti porą mėnesių. Kartą moterys bandė jį duoti jai maisto, tačiau sribai neleido.

Ta žiema buvo labai gili ir mirusiųjų lavonai būdavo išmetami į sniegą pušynuose link Raseinių, Tytuvėnų, Žaiginio. Pavasarij valščiaus pirmininkas varė vyrus, kad šie lavonus užkastų. Ten buvo ir mergaitės juodais marškinukais kūnelis.

Tuo metu Raseinių apskritis buvo didelė, toji mergaitė galėjo būti ir nuo Jurbarko, Kelmės. Gal kas iš skaitytojų žino šios tragedijos ištakas, gal tai buvo jų pažįstamų ar giminių vaikas. J.L.R.*

Veržiamasi į vadybą

Vilniaus technikos universitete šiemet nauja specialybė - biomechanika. Populiariausios specialybės, pasak dokumentų priėmimo komisijos pirmininko P.Gerdžiūno, tos, kurios susijusios su vadyba. Norinčiųjų pilnai nesurinkta į daugiausia studentų priimančias specialybes - statybos (priimama 235, pareiškimų-180), pramonės inžinierijos (priimama 100, pareiškimų-67). P.Gerdžiūnas sakė, kad mažai informacijos buvo apie anglų kalba dėstomas specialybes, todėl norinčiųjų jas studijuoti nedaug.

Didžiausias konkursas universitete buvo į nekilnojamojo turto vadybą: norinčiųjų 80, priimta 25. Pasak P.Gerdžiūno, vaikinių ir merginų teisės lygios, niekam nuolaidų nedaroma. Tik atvažiavusiems iš tolimesnių rajonų komisija prideda kelis balus. Beveik 40 procentų stojančiųjų sudaro vilniečiai ir aplinkinių rajonų gyventojai. Priėmimas į Vilniaus technikos universitetą vyko iki liepos 22 dienos. Egzaminai buvo tik į tris specialybes: architektūrą, verslobei biurų vadybą.

teisės Bosnijoje yra bergždžios ir fiktyvios.

Hagoje veikiančios tarptautinės karo nusikaltimų buvusioje Jugoslavijoje tribunolo pirmosios paskaitė kaltinimus dviems pagrindiniams serbų lyderiams: politiniam vadovui Radovan Karadžić ir kariuomenės vadui generolui Ratko Mladić. Ką praktiškai reiškia šie pateikti kaltinimai ir kokios įtakos jie gali turėti visai Balkanų konflikto eigai, Vatikano radijui papasakojo Hagos tribunolo pirmininkas teisėjas Antonio Cassese.

Sunku tikėtis tiesioginių praktinių šio kaltinimų pasėkmių, - pasakė karo nusikaltimų buvusioje Jugoslavijoje tribunolo pirmininkas, - nes abu lyderiai šiuo metu yra savo kontroliuojamoje teritorijoje ir nėra jokios galimybės juos suimti. Vis dėlto, jie jie ryžtųsi kelti koją iš Bosnijos, tuoj pat būtų areštuoti. Hagos tribunolo paskelbta serbų lyderių suėmimo sankcija yra svarbesnė psichologiniu požiūriu. Tribunolas juos paskelbė karo nusikaltėliais ir tai be abejo turi savo moralinį, psichologinį ir diplomatinį svorį. LRTV